

Seurantaryhmän kokous 25.2.2020

Aika 25.2.2020 klo 9.30-12.00
Paikka Sisäministeriö, Helsinki, Kirkkokatu 12, nh. Katariina, 2. krs

Jäsenet	Nimi	Läsnä	Poissa
	Jaana Rajakko, Sisäministeriö, puheenjohtaja	X	
	Jukka Kaakkola, Kilpailu- ja kuluttajavirasto	X	
	Jari Laine, Länsi-Suomen aluehallintovirasto	X	
	Markku Kirvesniemi, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, varajäsen		X
	Petri Mero, Finanssiala ry	X	
	Aku Pänkäläinen, Finanssiala ry, varajäsen		X
	Laura Hyvönen, Suomen Isännöintiliitto ry		X
	Merilla Kivineva, Suomen Isännöintiliitto ry, varajäsen	X	
	Tapio Lehtimäki, Nuohousalan Keskusliitto	X	
	Hannu Murtokare, Nuohousalan Keskusliitto	X	
	Jukka Kero, Suomen Kiinteistöliitto ry	X	
	Virpi Hienonen, Suomen Kiinteistöliitto ry, varajäsen		X
	Katja Keränen, Suomen Omakotiliitto ry	X	
	Siiri L'Ecuyer, Suomen Palopäälystöliitto	X	
	Tomi Timonen, Suomen Palopäälystöliitto, varajäsen		X
	Ilpo Leino, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö	X	
	Erkki Hokkanen, Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto		X
	Jaakko Pukkinen, Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto		X
	Enni Tuominen, Sisäministeriö, sihteeri	X	

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.35. Kokoukseen olivat saapuneet vieraisiksi Kaisa Hannula Nuohousalan Keskusliitosta ja Arto Pekkala Opetushallituksesta. Jari Laine osallistui kokoukseen etänä.

Isännöintiliitolle ja mahdollisesti myös Omakotiliitolle on tullut tarve vaihtaa edustajiaan seurantaryhmässä. Jäsenmuutoksista tehdään päätös. Asettamispäätöksen muuttaminen käynnistyy sähköpostiviestillä puheenjohtajalle.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (9.12.2019) pöytäkirja.

2. Lehdistökatsaus

Huomioitiin Nuohousalan keskusliitto palkitseminen Suomen Yrittäjien vuoden 2019 toimialajärjestönä.

Vuoden 2019 lopussa julkaistut seurantakyselyiden tulokset kiinnostivat laajasti mediaa. Median yhteydenotot ovat vähentyneet tämän vuoden puolella, kun nuohousuudistus ei ole tuonut mukanaan suuria muutoksia. Vertailutiedon saamiseksi seurantakyselyt uusitaan syksyllä. Nuohousalan Keskusliittoon tulleet kysymykset painottuvat nykyään muihin aiheisiin.

Karkean Pronton tilastoseurannan perusteella pelastuslaitosten kirjaamat nokipalot vuodelta 2019 ovat vähentyneet edellisestä vuodesta. Lukumäärä tulisijojen ja hormien vaurioiden aiheuttamista tulipaloista on samaa tasoa kuin aikaisemmin.

Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että nuohousuudistuksen toimeenpano on sujunut niin kuin suunniteltiin. Leuto talvi yhdistettynä nuohouspalvelujen pitkään käyttöväliin ei välttämättä anna totuudenmukaista kuvaa uudistuksen toteutumisesta.

3. Tulevaisuuden nuohoojat

Nuohousuudistuksen kanssa yhtäaikaan muuttui myös ammatillisen koulutuksen sääntely. Nuohoojan ammattitutkinnon suorittaneiden lukumäärät ovat vähentyneet. Seurantakyselyn vastauksissa nousi esiin huoli nuohoojien riittävydestä, kun nykyiset nuohoojat jäävät eläkkeelle.

Nuohoojia on tällä hetkellä noin 600-700. IV-järjestelmän puhdistuksia tekeviä nuohoojia on paljon. Nuohousalan Keskusliiton mukaan nuohoojissa on enemmän poistumaa kuin uusia alalle tulijoita. Nuohoojan työstä kiinnostuneet ovat lisääntyneet, mutta silti imagotyölle olisi tarvetta

Koulutusuudistus ja nuohoojan osaamisala

Arto Pekkala kertoi ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2018 tapahtuneesta isosta koulutusuudistuksesta. Uudistuksessa tutkintoja yhdistettiin ja rahoituksen leikkaaminen pakottaa järjestämään koulutuksen uudella tavalla. Vuosi 2018 meni uusia toimintatapoja hakiessa. Vuonna 2019 on alettu ottaa käyttöön uuden lainsäädännön tuomia mahdollisuuksia ja kehittää toimintaa.

Muutosvaiheessa on Opetushallitukselle tullut valituksia laatuhäiriöistä. Tavoitteena on, että koulutuksen laatu tasaantuisi toimintatapojen kehittyessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on luvannut rahoitusta laadun kehittämiseen.

Nuohousalan tutkinnot yhdistettiin talotekniikan ammattitutkintoihin, joissa nuohous on omana osaamisalanaan. Nuohouksen osaamisalan koulutuksen järjestäminen sisältyy talotekniikan ammattitutkinnon järjestämislupaan eli kaikilla 32:lla talotekniikan ammattitutkinnon järjestäjällä on lupa järjestää ja tarjota nuohoojan koulutusta. Nuohousalan mittakaavassa on realistista arvioida, että 2-3 oppilaitosta kehittävät osaamistaan.

Lähtökohtaisesti koulutuksen järjestäjän on järjestettävä koulutusta koko ammattitutkinnon suorittamiseksi. Tutkintorakenneasetuksen mukaan on kuitenkin mahdollista hakea järjestämislupaa Opetus- ja kulttuuriministeriöstä vain tietyille osaamisalalle, jos osaamisalan pätevyysvaatimuksesta on säädetty toisaalla. Nuohouksen osaamisalle olisi mahdollista saada järjestämislupa vain osaamisalakohtaisena kuten esimerkiksi kylmäalan osaamisala. Toisaalta OKM on myöntänyt tällaisia järjestämislupia varsin kitsaasti.

Pöytäkirja

SM208055

06.05.2020

00.01.05.00

SMDno-2018-1931

Nuohosalan ammattitutkinnon suorittamisen siirtymäaika päättyy vuoden 2021 lopussa. Vanhan tutkintorakenteen aikana aloittaneiden opiskelijoiden opintoja on hyväksytetty nykyiseen talotekniikan ammattitutkintoon. Tällaisia opiskelijoita on alle 10.

Ammattikoulutuksen uudistuksen myötä nuohoojan osaamisalan voi suorittaa monella eri tutkintorakenteella. Esimerkiksi lämmityslaitteasentaja voi uudistuksen myötä täydentää osaamistaan ja pätevöityä myös nuohoojaksi. Työelämässä tarvitaan nykyään osaamista monipuolisesti ja laajasti ja työelämän kannalta uusi tutkintorakenne palvelee markkinatilanteen muutosta.

Nuohouksen osaamisalan koulutuksentarjoajista SEDU (Seinäjoki) tekee yhteistyötä Nuohosalan Keskusliiton kanssa. Nuohosalan Keskusliitto tekee yhteistyötä myös Haaga-Helian ammattiopettajakoulutuksen kanssa. TREDUlla (Tampere) on pitkät perinteet nuohoojien kouluttajana. Koulutuksenjärjestäjä päättää, miten koulutus toteutetaan esim. lähiopetus ja oppisopimus. Pääasia on, että opiskelija saavuttaa tutkinnon perusteissa mainitun ammattitaidon. Opiskelijoita on tällä hetkellä yhteensä noin 50.

Kokemuksia koulutus uudistuksesta

Nuohosalan Keskusliittoa huolettaa koulutuksen arviointimenetelmän muutos ja luotettavuus. Nykyisen sääntelyn mukaan työpaikkaohjaaja ottaa vastaan oppisopimusopiskelijansa näytön. Työpaikkaohjaajille ei ole asetettu sääntelyssä osaamisvaatimuksia.

Näytössä on paikalla myös oppilaitoksen edustaja. Näytön arvioitsijat toimivat virkavastuulla ja arvioinnin vastaanottaja on vastuussa siitä, että opiskelijalla on vaadittava osaaminen. Työelämätoimikunta huolehtii talotekniikan koulutuksen laadusta. Tilastojen mukaan arviointeja myös hylätään. Käytössä on myös tapa, että näyttöä voi täydentää myöhemmin.

Opetushallituksen mukaan vastaavanlaisia huolia on myös muilla aloilla. Näytön vastaanottaminen ja arviointi on yksi tulevaisuuden kehittämiskohde.

Nuohosalan Keskusliittoa huolettaa myös omaehtoisen opiskelijan osaamisen taso, kun osaamisen hankkimisesta ei ole sääntelyä. Omaehtoisella opiskelijalla tarkoitetaan tässä henkilöä, jolla ei ole voimassa olevaa oppisopimusta. Omaehtoiset opiskelijat hankkivat osaamisensa näyttöä varten eri tavoin esimerkiksi kulkemalla nuohousyrittäjän matkassa erikseen sopimillaan työharjoittelujaksoilla ja mahdollisesti osallistumalla johonkin valmistavaan koulutukseen.

Nuohosalan Keskusliitossa on aloitettu koulutuksen uudistamisprosessi. Uusi konsepti on tarkoitus ottaa käyttöön syksyllä 2020.

Nuohoojien rekry -koulutus

Nuohosalan Keskusliitolla on Työmaa Oy- nimisen yrityksen kanssa käynnissä nuohoojien rekrytointikampanja. Hankkeessa on tarkoituksena yhdistää nuohoojaopiskelijaehdokkaat ja nuohoustyönantajat. Varsinais-Suomen kokeilussa on mukana kuusi opiskelijaa ja kuusi työnantajaa. Kokeilun rahoittaa ELY-keskus yhdessä työnantajayritysten kanssa. Opiskelijat ovat tulleet TE -keskuksen kautta. Varsinais-Suomeen räätälöityä mallia on tarkoitus hioa myös muiden alueiden käytettäväksi.

Tavoitteena on tuoda nuohoojan työtä ja opiskelua tutuksi jo ennen mahdollisen oppisopimussopimuksen solmimista. Malli koostuu lähijaksoista (10 päivää) ja työssä oppimisesta (50 päivää). Pyrkimyksenä on, että jakson jälkeen yritys solmisi oppisopimussopimuksen motivoituneen ja sitoutuneen opiskelijan kanssa, jolloin koulutuksen keskeyttämiset vähenisivät. Jakson opinnot eivät tuota tutkinto-opintoja, vaan tutkintokoulutus tapahtuu erikseen.

4. Mediakampanjan toteutuminen

Mediakampanja ”Kummalle soitetaan?” on päättynyt. Ensimmäisen vaiheen tavoitteena viime syksynä oli herättää kohderyhmä nuohouksen tilaamiseen monikanavaisuuden avulla. Mainonnassa käytettiin radiospotteja, sosiaalista mediaa sekä MTV-display-bannerimainontaa. Alkuvuodesta toteutetun toisen vaiheen tavoitteena oli saavuttaa mahdollisimman laaja kattavuus viesteille: nuohouksesta muistuttaminen ja tietoa mistä palvelun voi löytää.

Some-markkinoinnin kattavuus oli 1 096 703 henkilöä. Kokonaisnäyttökertoja arviolta 2 500 000. Kattavuuden osalta päästiin asetettuihin tavoitteisiin. Nuohousalan Keskusliiton verkkosivujen (www.nuohoojat.fi) kävijämäärä kasvoi suuresti kampanjan aikana. Yhteistyö kilpailutuksen voittaneen Luomustudion kanssa toimi hyvin.

5. Viestinnän toteutuminen

Koska media ei enää uutisoi nuohousuudistuksesta samaan tapaan kuin aikaisemmin, tarvitaan seurantaryhmän panostusta nuohouksen esille pitämiseen. Omakotiliitto ja Kiinteistöliitto viestivät jäsenilleen. Seurantakyselyiden tulosten mukaisesti viestinnän kärkenä on hinnan kysyminen.

Kilpailu- ja kuluttajavirastossa on parhaillaan pari tapausta käsittelyssä liittyen nuohouksen markkinointiin ja hinnan ilmoittamiseen. KKV viestii tehdyistä ratkaisuista kuluttaja-asiamiehen uutiskirjeessään.

Suomi.fi -palvelukanavan nuohousta koskevaa sisältöä on päivitetty. Pelastuslaitosten verkkosivuilla nuohoustiedot löytyvät usein helposti. Kaikkien pelastuslaitoksien osalta sisältö ei täysin vastaa muuttunutta sääntelyä. Muutoinkin verkkosivuilla olevaa viranomaisohjausta olisi hyvä yhtenäistää.

6. Muut asiat

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshanke on asetettu. Hankkeessa arvioidaan pelastuslain toimivuuden nykytilaa ja sitä, että onko sääntely ajan tasalla. Nuohous sisältyy pelastuslakiin ja arviointiin, mutta nuohoussääntelyn toimivuuteen ei ole tarkoitus keskittyä, sillä säännökset on vasta uudistettu ja toimeenpanoa seuraa erillinen seurantaryhmä.

7. Kokouksen päättäminen

Seurantaryhmän seuraava kokous on 6.5.2020. Työsuunnitelman mukaisesti tällöin olisi tarkoitus tarkastella nuohousuudistuksen toimeenpanoa pelastuslaitosten näkökulmasta.

Syyskauden kokouksien ajankohdat sovitaan toukokuun kokouksessa. Syksyn kokouksissa asialistalle nousee seurantakyselyt ja loppuraportin laatiminen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.40.

Pöytäkirja

SM208055

06.05.2020

00.01.05.00

SMDno-2018-1931

Yli-insinööri, puheenjohtaja

Jaana Rajakko

Assistentti, sihteeri

Enni Tuominen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Sisäministeriö 06.05.2020 klo 13:50. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi
todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Seurantaryhmän jäsenet
Tiimeri - työalusta

Tiedoksi

Valtioneuvoston hankeikkuna